

at en saadan ubethdelig Sag ogsaa skal sendes tilbage med slige Vædringer fra det andet Ting? Det ligger naturligvis i det mærkelige Forhold, der finder Sted her i Landet. Vi ere vante til her i Tinget at forhandle med Godsejere; vi have haft dem her i Tinget og have dem endnu og have fundet dem forhandlingsvenlige og medgørlige paa alle Omraader. Men saa snart vi komme til Landstinget, ere vi saa uheldige, at Godsejerne der straks blive oppositionelle eller stille sig uvillige over for alt, hvad der vedtages herinde. Vi kunne komme ud af det med Godsejerne omkring i Sogne- raaderne, Amtsraadene, alle mulige Steder undtagen herinde. Hvort ligger nu Grunden hertil? Den ligger i det overhaandtagende Juristeri. Det er en Ulykke for Landet, at Universitetet i Stedet for at være en Lærestiftelse for kundskabssøgende, unge Mennesker er bleven en Anmæstue for Embedsmænd og slet ikke andet. Familiernes bedste Sønner gaa til Universitetet for at blive laavede om til Embedsmænd og sendes saa ud i Landet, og da de ikke have hunderligt at bestille, som kan fæstelsætte deres Aand, maa de finde paa alle mulige Kunster for mulig at beskæftige os andre. Dersom Familierne ville sende deres mindre begavede Sønner til Universitetet for at blive Embedsmænd og de dygtigste ud at leve Livet med os andre, vilde der blive langt fredommeligere her i Landet, thi for at være Embedsmand behøver man endelig ikke at høre til de mest begavede Hoveder! Nu sidde de bedst begavede Hoveder og dominere i Landstinget, og Konflikterne laves selvfølgelig af dem, nu paa dette Spørgsmaal! Der sidde oppe i Landstinget en hel Del Godsejere, der ere udmærkede Agravere, der ere valgte som Agravere og elske i Kraft af deres Egenkab som Agravere Esbjerg lige saa højt som jeg, og de vilde naturligvis med største Glæde være med til at vedtage dette Lovforslag, naar det kunde være til Nytte for Kommunen. Men saa komme Juristerne: Umuligt! og saa kommer der straks en stor Konflikt. Hvis man vil se Forhandlingen i Landstinget igennem, vil man se, at de Medlemmer, der toge Ordet for Konflikten, var det ærede 1ste Medlem for 1ste Kred, den tidligere Justitsminister, det ærede 1ste Medlem for 6te Kred, Borgmesteren i Odense og endelig nok en Jurist, det ærede 3dje Medlem for 8de Kred. Og hvad have de saa sagt? For det første have vi faaet at vide, at det stred mod Grundloven, og det forklares saaledes, som ogsaa er fremhævet af den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (Kvist), at der i Grundloven er

nævnt Købstæder; men der er lige saa godt nævnt Landkommuner, der er ikke i Grundlovens § 37 nævnt Handelspladser, det Ord kendte man slet ikke. Der tales i denne Paragraf om, at paa Landet vælges samtlige valgberettigede een Valgmand i hver Sogneforstanderskabskreds, og dernæst siges der, at der i Byerne skal vælges saa og saa mange. Der er slet ikke Tale om andet. Altsaa, som jeg tillod mig at sige ved 1ste Behandling: Skal den Kred, der her er Tale om, af Lutter Grundlovstrofast ikke berøves sine Rettigheder til at vælge til Landstinget, maa der staa noget i Loven om, hvorledes det skal forstaaes, om den skal vælge ligesom Købstæderne eller som Landkommunerne. Det ene er lige saa grundlovsrigtigt som det andet, og naar det blev vedtaget i Rigsdagen, at denne Kommune burde stemme som en Købstadkommune, var det lige saa grundlovsrigtigt som, naar der blev sagt, at den burde stemme som Sognekommune. Det er denne forfærdelige Grundlovstrofast, som Juristerne i Landstinget ere i Besiddelse af, der paa den ene Side har ført til Konflikt, og paa den anden Side til en mærkelig Udtalelse fra de samme Herrer, en Udtalelse, som særlig er fremhævet af det ærede 1ste Medlem for 1ste Kred, den tidligere Justitsminister. Med den højærede Formands Tilladelse skal jeg oplæse nogle Ord af Tidenden. Det nævnte ærede Medlem siger, „at det her paa ingen Maade drejer sig om et tomt Juristeri, om en Fortolkningsstrid, som ikke har nogen videre praktiske Konsekvenser eller Interesse, det er jo slet ikke Tilfældet, thi bagved dette Spørgsmaal ligger i Virkeligheden Spørgsmaalet om Jorntælle af den Indflydelse, Købstæderne skulle have ved Landstingsvalgene“ — denne „Jorntælle“ skulle altsaa bevirkes ved, at Esbjerg blev regnet som Købstadkommune ved Landstingsvalgene — „og det er, saaledes som det her ligger for, et Spørgsmaal, som det forekommer mig har ikke saa lille Rækkevidde.“ Han siger selv udtrykkelig: Grundloven selv kender ikke noget til Begrebet Handelsplads, det Ord findes ikke i Grundloven, men Grundloven siger „Købstæder“ og nævner da specielle Steder, men Grundloven nævner ogsaa Sognekommuner. Et andet æret Medlem af Landstinget sluttede sig dertil, at Købstædernes Indflydelse paa Landstingsvalget vilde blive flyttet, hvis man gav Esbjerg Lejlighed til at stemme som Købstad ved Landstingsvalget, eller hvis man gav andre lignende Kommuner Afgang dertil. Nu maa jeg gøre opmærksom paa, at hvis man vil gøre et lille Regnestykke, vil det vise sig, at